

gende Menneskers Skyld kan man ikke faae Trafiken ført fra Jernbanen til Havnen over Besterbro, og saa tænker man paa en Tunnel og deslige mærkværdige Ting, skjøndt man skulde synes, at for Forlystelsespasagererne kunde der bygges nogle Overgangsbroer, medens Jernbanen gik nedunder. Dette var meget bedre end at lave en Tunnel under Besterbro. Men da man nu ikke synes herom, skal Vanegaarden flyttes derhen, hvor den burde være bleven liggende. Saa have vi endnu det sidste Exempel paa de heri Staden raadende Mandes Korisynethed. Man flytter Rnipelsbro bort fra et Sted, hvor den har staaet i mange Aar, og det er et Spørgsmaal, om den nye Bro, hvor udmærket den end kan være i andre Henseender, vil staa saa længe som den gamle; man ser, at det er vanskeligt at benytte den nuværende Bro, og de Oplysninger, det ærede Medlem gav, fandt jeg ikke meget fyldestgørende. Jeg har ogsaa set Noget til, hvorledes Spor ligge i andre Lande, og hvorledes Jernbanefærdselen gaar ind i Byerne og deres Gader, og det forekommer mig da, at vi skulle holde fast ved dette, at der skuldes en Forbindelse mellem den allervigtigste Del af Omsætningen i Hovedstaden og Jernveien. Jeg tror ogsaa, at det Hensyn, den ærede sidste Taler vilde have os til at tage overfor det sjællandske Jernbanefelskab, vistnok fra Statens eget Standpunkt er aldeles overflødig, idet der her er Tale om ganske andre og større Interesser end dem, der knytte sig til Aktionærer og Statens Deltagelse i Aktievæsenet ved den sjællandske Jernbane, Noget, som jeg sætter overordentlig megen Pris paa af andre Grunde, og hvilke Aktier jeg i Paranthes vil tilraade Finansministeren at kjøbe op i denne Tid det bedste, han kan, for at Finantserne kunne raade over saa mange af disse Papiere som muligt i den nærmest forestaaende Tid. Jeg vil tillade mig paa Forhaand at sige, at faae vi ikke dette Spor lagt ved denne Leilighed, er jeg bange for, at det aldrig kommer der; thi man vil da sige, at denne Trafik i Havnegade er steget endnu langt, langt mere, saa at Sporet ikke kan lægges. Det kan lægges der, der er Intet i Veien derfor, og saa maa virkelig den stedblige Trafik vige, der ikke staaer i mindste Forhold til den større Trafik, som skal give en større Omsætning og større Liv i Handelen. Thi, som sagt, de Passasjer, som Kjøbenhavn fører ned til de Skibe, der ligge i Havnegade, have ikke megen Indflydelse paa, hvorledes Velstanden muligvis kunde komme i Stigning i denne store Stad.

Naar der sluttelig appelleres til, at nu ere Liederne ganske anderledes end før, saa vil jeg tillade mig at sige, at der herfra Hovedstaden netop i denne Tid er kommet Nøster, der vidne om, at man ikke har synderlig Klart Syn for, hvorfra Staden egentlig skal faae sin Levekraft. Hovedstaden kan ikke dirigere Landets Handel, men maa støtte sig til det øvrige Land for at kunne naae til bedre Lieder igjen. Naar derfor Kjøbenhavns Handelsstand eller Nogle af den optræde paa saadan Maade som nu overfor det øvrige Land, saa laader det til, at de ville række Haand til at komme ud over Ulykker, hvis Grund ikke mindst maa søges i taabelige Spøkelser i selve Hovedstadens raadende Kredse.

Formanden (Kra bbe): Forfaavidt enkelte Punkter bleve berøpte, som ikke staa i Forbindelse med nærværende Sag, skulde jeg ønske, at de ikke bleve videre forfulgte.

Bille: Jeg glemte i det, jeg før bemærkede, et Punkt, jeg gjerne vilde have føiet til. Naar der anses over, at Havnegade ikke i dens nuværende Anlæg har den Brede, som en klog Forsynlighed burde have ført til, vil jeg tillade mig at bringe i Erindring, at der har været kæmpet og kæmpet meget stærkt for at overvinde de fra Rigsdagen og Rigsraadet udgaende stærkt økonomiske Tendenser, som vilde indskrænke Kaien ved Havnegade til noget langt mindre end det, som det dog nu er naaet at gjøre den til. Det er saa langt fra, at der fra deres Side, som kunne siges at være Repræsentanter for Handel, Skibsfart o. s. v. heri Kjøbenhavn, er viist nogen Forsømmelse i denne Retning, at det kun ved deres stærke Bestræbelser, der fandt Understøttelse hos ganske Enkelte, er lykkedes at faae Havnegade anlagt i den Brede, den nu har; thi hvis den rent rigsdagsmæssige (Højbro: rigsråadsmæssige!) nei: baade rigsdags- og rigsråadsmæssige økonomiske Trang; — thi Spørgsmaalet er gammelt, og har ligget for dels vedrørende Fællesmonarriet, og dels det, der oprindeligt laa ind under Rigsdagen, altsaa alle Anliggender — havde faaet Lov til at raade, havde vi nu haft en Havnegade, maaske lidt bredere end Nyhavn paa Charlottenborg-Siden. Men der var dog saa megen Forsynlighed, at man fik det forhindret og fik udlagt en Brede, som Mange dengang erklærede var uvovittig stor, medens nu de fleste erkjende den for at være urimelig lille.